

**КЪМ ВЪПРОСА ЗА ОТПАДАНЕТО НА ДАТЕЛНИЯ ПАДЕЖ  
В СЪВРЕМЕННИЯ ГРЪЦКИ ЕЗИК  
(НАБЛЮДЕНИЯ ВЪРХУ СТАТИИТЕ  
НА ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКА И ИКОНОМИЧЕСКА  
ТЕМАТИКА НА ВЕСТНИК *ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ* ОТ 2012 Г.)**

*Таня Иванова*  
*Пловдивски университет „Паусий Хилендарски“*

**ON THE ISSUE OF THE LOSS OF THE DATIVE  
IN MODERN GREEK (OBSERVATIONS ON SOCIO-POLITICAL  
AND ECONOMIC ARTICLES FROM THE *KATHEMERINE*  
*NEWSPAPER* DURING 2012)**

*Tanya Ivanova*  
*Paisii Hilendarski University of Plovdiv*

One of the main morphological Balkanizes (Balkanisms) is the replacement of synthetic forms in Balkan languages with analytical constructions. This is valid to the greatest extent for Greek language too, even though it is not a Central Balkan language. The tendencies to analytics could be noticed mainly in the replacement of case relations with prepositional schemes. The present report is meant to demonstrate the falling off of the dative case in Greek language and the ways through which its functions are taken over by competitive prepositional combinations or other casual forms (including the genitive /possessive/ case).

**Key words:** morphological Balkanizes (Balkanisms), replacement, synthetic forms, analytical constructions, tendencies to analytics, case, prepositional schemes, falling off, dative case, genitive /possessive/ case

Тенденцията към анализъм в развоя на именните системи е присъща на много индоевропейски езици. Тази тенденция води до редуциране на именните категории. Г. Герджиков, разглеждайки тенденцията към анализъм при флективните езици (към които се отнася и гръцкият език), отбелязва, че при тях „цялото количество граматическа информация се струпва върху една форма – т.нар. флексия.

Със засилването на флективността върху флексията се струпва прекалено голямо количество от тази граматическа информация, която не се предава и приема на части, а наведнъж. Иначе казано, засилва се противоречието между обособения, разчленен характер на смисловите граматически опозиции и неразчленения характер на флексията. Тенденцията към аналитизъм води до това, че граматическата информация започва да се предава и приема на формално обособени части“ (Герджиков 1983: 52).

Тенденцията към аналитизъм характеризира развоя на именните системи на всички балкански езици. Един от основните морфологични балканизми е замяната на синтетичните форми с аналитични конструкции. Това важи в пълна степен и за гръцкия език, макар че не е централнобалкански. Тенденцията към аналитизъм в именната система на съвременния гръцки език се забелязва основно в отпадането на дателния падеж и „намаляващата фреквентност, която показват някои падежи в речта, тъй като се намират в отношение на свободно вариране с аналитичните (предложни) конструкции“ (Асенова 2002: 78).

Настоящата статия цели да обобщи наблюденията ни върху отпадането на дателния падеж в гръцкия език и да демонстрира начините, по които неговите форми се поемат от конкурентни предложни съчетания или други казуални форми. Интерес за нашето изследване представлява ролята на остатъците от дателен падеж и основно конкурентните форми при заместването на датива, което има пряка връзка със силно развитата тенденция към аналитизъм в именната система на съвременния гръцки език. Именно в рамките на тази тенденция срещаме формите на дателния падеж, изразени както с родителен падеж, така и с предложни конструкции, заместващи генитива. За постигане целите на изследването е избрана публицистиката като емпирична среда и по-конкретно статии от вестник „Καθημερινή“ в периода януари – октомври 2012 г. Тъй като нашата цел е да проследим тенденцията към аналитизъм в именната система на книжовния съвременен гръцки език (което включва и отпадането на дателния падеж и появата на алтернативни конструкции за неговото изразяване), ние ще се базираме на примери от цитирания вестник, тъй като в печатните медии и особено в този ежедневник нерядко се наблюдава смесване на стари форми с нови предложни конструкции.

Въпросът за отпадането на дателния падеж в гръцкия език представлява специален интерес и е изследван от редица лингвисти като Р. Браунинг, А. Христидис, Дж. Томсън, И. Тоне и др.

Р. Браунинг в своята „История на гръцкия език“ в частта за отпадането на дателния падеж отбелязва: „Отпадането на дателния падеж е най-забележителната промяна в гръцкия синтаксис, която започва още през елинистическата епоха. Гръцкият датив изпълнявал не само функциите на индоевропейския дателен падеж, но и също инструментални и локативни функции. Това довело до неяснота при изразяването и до появата на алтернативни начини за изразяване на дателния падеж, а именно чрез предложни конструкции“ (Браунинг: 2008: 54).

В гръцкия език една от проявите на разлагането на дателния падеж, който, както отбелязва Р. Браунинг, е изразявал и инструментални, и локативни функции, е смесването на категориите *покой* и *посока на движение*. Във връзка с този въпрос същият автор, изследвайки Евангелието на Лука, забелязва „неправилното използване на предлога *εν* с дателен падеж за изразяване на движение“. Това се обяснява със зачестилата от I в. нататък тенденция в гръцкия език за неразграничаване на категориите *покой* и *движение*. Според Р. Браунинг „това е причината в народните текстове от този период да срещаме все по-често употребата на предлога *εις* и винителен падеж за изразяване на категорията *покой*“ (Браунинг: 2008: 55). В съвременния гръцки книжовен език (както ще проличи и от приложените по-долу в статията примери) „в рамките на тенденцията към аналитизъм в именната система тези категории се изразяват с един и същи предлог *σε* и винителен падеж“ (Христидис 2005: 183).

Дж. Томсън и И. Тоне, които се занимават с въпроса за отпадането на дателния падеж в гръцкия език, също подчертават, че това явление води началото си от елинистическата епоха.

Дж. Томсън в своите наблюдения стъпва на основата на индоевропейските падежи. Той отбелязва, че „три от тях, аблатив, локатив и инструментал, са се изгубили още в праисторическата епоха, а в епохата на гръцкото койне е отпаднал дателният падеж. Така аблативът се е свързал с генитива, а локативът и инструменталът – с датива. За да се разпознават различните значения на запазените падежи, са се развили предложни конструкции“ (Томсън 1989: 44).

И. Тоне споделя напълно мнението на Дж. Томсън, като отбелязва, че „дателният падеж в гръцкия език излиза от употреба приблизително през X в., макар и да срещаме много примери по-нататък в литературния език“ (Тоне 1995: 70). Авторът констатира, че „предлозите, които са се свързвали с дателен падеж, получават родителен или винителен падеж и така предлогът *εν* с дателен падеж е заместен от

πρεδλοα εις с винителен падеж, а в съвременния гръцки език – от прεδлоа се и винителен падеж“ (Тоне 1995: 70).

Отпадането на дателния падеж е процес, който в значителна степен може да се смята за приключен в съвременния гръцки език. В основните си функции той е заменен от предложни конструкции и други казуални форми. Формите на дателния падеж в гръцкия език, които Ах. Дзардзанос определя като „мъртви в живия език“ (Дзардзанос 1992: 53), днес се използват в някои стереотипни изрази, преди всичко предложни – остатъци от книжовната норма: εν πάση περιπτώσει (за всеки случай), εν ολίγοις (накратко), ενώπιος ενώπιω (на четири очи), δόξα τω θεώ (слава на Бога) и др. Тези форми характеризат основно писмената реч и книжовния гръцки език, който срещаме в примерите от вестник „Καθημερινή“ от 2012 г. Въпреки това нашите наблюдения показват постепенното ограничаване на формите – остатъци от дателен падеж, в журналистическите текстове. Така например от изследването на статиите на обществено-политическа и икономическа тематика от вестник „Καθημερινή“ през 2012 г. се натъкваме едва на десет изрази, остатъци от дателния падеж. Това се обяснява с тенденцията към избягване на старите дателни форми, тъй като те се смятат за тежки и сложни форми, които в много от случаите затрудняват читателя:

### 1. εν τέλει

– ...εν τέλει όμως θα πρέπει να έρθει μια συμφωνία... (Καθημερινή, 05.01.2012)

– ...και εν τέλει στο αν το ΠαΣοΚ θα μπορέσει να παραμείνει... (Καθημερινή, 11/03/2012)

– ...φαίνεται ότι δρομολογούνται εν τέλει αποφάσεις... (Καθημερινή, 20/05/2012)

– ...ενδέχεται εν τέλει να αναδειχθούν νέα στοιχεία... (Καθημερινή, 10/06/2012)

– ...οι οποίοι εν τέλει δεν συμμετέχουν... (Καθημερινή, 15/07/2012)

– ...και ότι εν τέλει τα χρήματα των φορολογουμένων θα χαθούν... (Καθημερινή, 22/07/2012)

– ...δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην λειτουργία του κρατικού μηχανισμού και εν τέλει στην εφαρμογή των μέτρων... (Καθημερινή, 07/10/2012)

## 2. εν τω μεταξύ

- **Εν τω μεταξύ** ο χρόνος τρέχει... (Καθημερινή, 05/01/2012)
- σύμβαση... (Καθημερινή, 03/06/2012)
- ...ο οποίος είχε αναλάβει **εν τω μεταξύ** υπουργός Οικονομικών... (Καθημερινή, 07/10/2012)

## 3. εν όψει

- ...που ζήτησε να ετοιμαστούν **εν όψει** του νέου ελέγχου... (Καθημερινή, 12/01/2012)
- **Εν όψει** αυτών η εικόνα που παρουσιάζει το κόμμα... (Καθημερινή, 11/03/2012)
- Παράλληλα όμως και **ενόψει** εκλογών υπάρχει προβληματισμός... (Καθημερινή, 18/03/2012)
- **Εν όψει** αυτού του ενδεχομένου... (Καθημερινή, 06/05/2012)
- ...να διαμορφώνεται έντονα **εν όψει** της νέας εκλογικής αναμέτρησης... (Καθημερινή, 20/05/2012)
- ...**εν όψει** μάλιστα των εκλογών της 17ης Ιουνίου... (Καθημερινή, 10/06/2012)
- **Εν όψει** της μεθαιριανής, προγραμματισμένης, επίσκεψης της τρόικας... (Καθημερινή, 22/07/2012)
- Μόνο **εν όψει** μιας τόσο υπαρξιακής απειλής... (Καθημερινή, 05/08/2012)
- ...με τις πραγματικές προθέσεις της γενικής διευθύντριας του ΔΝΤ **εν όψει** της συνάντησης... (Καθημερινή, 12/08/2012)
- ...εμφανίζεται η ελληνική κυβέρνηση **εν όψει** των σημαντικών αποφάσεων... (Καθημερινή, 02/09/2012)
- ...**εν όψει** και της έκθεσης των τροϊκανών που θεωρείται κρίσιμος παράγοντας... (Καθημερινή, 30/09/2012)
- ...όπως τα ζευγάρια που αποσυνδέονται **εν όψει** διαζυγίου... (Καθημερινή, 14/10/2012)

## 4. εν αναμονή

- **Εν αναμονή** της κρίσιμης ψηφοφορίας για το νέο μνημόνιο... (Καθημερινή, 12/01/2012)

- ...εντείνονται **εν αναμονή** νέου μνημονίου... (Καθημερινή, 22/01/2012)
- **Εν αναμονή** αυτών και καθώς πληροφορίες αναφέρουν... (Καθημερινή, 06/05/2012)
- **Εν αναμονή** της τελικής διαμόρφωσης των πολιτικών συσχετισμών... (Καθημερινή, 17/06/2012)
- ...η ίδια εφημερίδα **εν αναμονή** αφίξεως Γαζή στο Λονδίνο... (Καθημερινή, 23/09/2012)

### 5. εν μέσω

- ...**εν μέσω** παραιτήσεων και δηλώσεων καταψήφισης των μέτρων... (Καθημερινή, 12/01/2012)
- ...**εν μέσω** βαθιάς ιδεολογικής σύγκρουσης... (Καθημερινή, 06/05/2012)
- ...και μάλιστα **εν μέσω** γενικευμένης κοινωνικοοικονομικής κρίσης... (Καθημερινή, 24/06/2012)
- ...να φορέσει κι αυτή με τη σειρά της, **εν μέσω** ύφεσης... (Καθημερινή, 12/08/2012)
- ...**εν μέσω** φημών για παραίτησή του... (Καθημερινή, 16/09/2012)
- Δεν είναι τυχαίο ότι **εν μέσω** των νέων πολιτικών και κοινωνικών συνθηκών... (Καθημερινή, 07/10/2012)

### 6. εν συνεχεία

- **Εν συνεχεία**, αν το 75% επί των παρόντων... (Καθημερινή, 15/01/2012)
- ...**Εν συνεχεία**, σύμφωνα με αυτό το σενάριο... (Καθημερινή, 19/02/2012)
- ...**εν συνεχεία** της έδωσε το χριστιανικό όνομα Ειρήνη... (Καθημερινή, 22/01/2012)
- ...και **εν συνεχεία** μέσω Αλβανίας φτάνει στην Αδριατική... (Καθημερινή, 26/02/2012)
- ...τα προβλήματα και τις απαιτήσεις της εποχής και **εν συνεχεία** να υιοθετήσουν ένα νέο πολιτικό ήθος... (Καθημερινή, 13/05/2012)

– ...τι είδους διάλογος, και συμβιβασμός **εν συνεχεία**... (Καθημερινή, 20/05/2012)

– ...η οποία **εν συνεχεία** επιχειρήθηκε να μετριαστεί... (Καθημερινή, 15/07/2012)

– ...και **εν συνεχεία** τα εξήγε στη... Γερμανία... (Καθημερινή, 15/07/2012)

– ...θα αφηγείται χρόνια αργότερα ο πολλάκις **εν συνέχεια** διατελέσας υπουργός... (Καθημερινή, 12/08/2012)

– ...και **εν συνεχεία** αφήνονται ελεύθεροι... (Καθημερινή, 07/10/2012)

– ...δημοτικός σύμβουλος και **εν συνεχεία** αντιδήμαρχος Βόλου... (Καθημερινή, 07/10/2012)

### **7. εν πολλοίς**

– ...τα οποία **εν πολλοίς** το Μέγαρο Μαξίμου περιγράφει... (Καθημερινή, 18/03/2012)

– ...και παρακολουθεί τις εξελίξεις από τις οποίες εξαρτάται **εν πολλοίς** και το είδος της αντιπολίτευσης... (Καθημερινή, 24/06/2012)

– ...και με τον τρόπο αυτόν κατόρθωσε **εν πολλοίς** να απονευρώσει το ΚΚΕ... (Καθημερινή, 15/07/2012)

– ...η οποία **εν πολλοίς** εκφράζει θέσεις του κ. **Π. Λαφαζάνη**... (Καθημερινή, 29/07/2012)

– Ο κ. Μόντι - με τον οποίο φαίνεται να συμφωνεί **εν πολλοίς** και ο πρόεδρος της ΕΚΤ... (Καθημερινή, 05/08/2012)

– Την αποδίδει **εν πολλοίς** στις διαφορετικές συνθήκες... (Καθημερινή, 14/10/2012)

### **8. εν μέρει**

– ...κι αυτό οφείλεται **εν μέρει** στην ιστορία τους... (Καθημερινή, 03/06/2012)

– ...γιατί υλοποιήθηκαν **εν μέρει** μόνο... (Καθημερινή, 18/03/2012)

– Τα εκλογικά μηνύματα είναι πολυεπίπεδα και **εν μέρει** αντιφατικά. (Καθημερινή, 13/05/2012)

## 9. εν συντομία

– Εν συντομία:... (Καθημερινή, 29/01/2012)

## 10. εν δυνάμει

– ...οι μισοί από τους ήδη ή τους εν δυνάμει διαγραφέντες... (Καθημερινή, 26/02/2012)

Интерес за нашето изследване обаче представляват не само остатъците от дателен падеж, а основно „паралелизъм“, който е характерен за съвременния книжовен гръцки език при конкурентните форми за изразяване на датива. П. Макридж (Макридж 2011: 113), разглеждайки въпроса за заместването на родителния падеж като изразител на датива, отбелязва следните предложни конструкции, явяващи се конкурентни форми на генитива:

1. Предлогът σε или για и винителен падеж за изразяване на косвено допълнение;

2. Предлогът σε и винителен падеж за изразяване на локативни отношения;

3. Предлогът με и винителен падеж за изразяване на инструментални отношения.

Тези конкурентни форми за изразяването на дателния падеж срещаме и в статиите на обществено-политическа и икономическа тематика на вестник „Καθημερινή“. Поради факта, който отбелязахме и по-горе, че този ежедневник е най-близо до съвременната книжовна норма на гръцкия език, съвсем естествено и нашите наблюдения показват, че родителният падеж е все още един от начините за изразяване на инструменталните и локативните функции, които е изпълнявал дателният падеж. Трябва обаче да отбележим, че в контекста на тенденцията към аналитизъм в именната система на гръцкия език и тук забелязваме стремеж за ограничаване на употребата на родителния падеж при изразяване на дативни отношения и дори предпочитание към използването на предложни конструкции с винителен падеж като заместващи дативните форми.

От изследването на статиите от вестник „Καθημερινή“ за 2012 г. можем да направим следните заключения:

**1. При изразяването на косвено допълнение не срещаме употребата на родителен падеж – в примерите от конкретния емпиричен материал непрякото допълнение е изразено с предлога σε и винителен падеж:**



Ο κ. Καρύδης αναφέρθηκε συγκεκριμένα <b>στους άλλους 26 βουλευτές</b> του ΠαΣοΚ... (Καθημερινή, 08/01/2012)
να συμβάλουν <b>στην αύξηση</b> του τιμαρίθμου... (Καθημερινή, 05/02/2012)
είπε για πρώτη φορά <b>στους έκπληκτους βουλευτές του</b> (12/02/2012)
απέστειλαν τις παραιτήσεις τους <b>στον Πρωθυπουργό</b> (12/02/2012)
οποία οφείλεται <b>στην επιμονή</b> του προέδρου της ΝΔ (19/02/2012)
Μαζί εξετάσαμε τους καλύτερους τρόπους να συνεισφέρει η ΕΤΕπ <b>στην ανάκαμψη</b> της Ελλάδας... (Καθημερινή, 04/03/2012)
Το ΥΠΕΚΑ αντιδρά <b>στην κατασκευή της</b> ... (Καθημερινή, 11/03/2012)
επέλεξε να πωληθούν είτε οι δύο επιχειρήσεις ξεχωριστά, είτε μαζί <b>στον ίδιο επενδυτή</b> ... (Καθημερινή, 08/04/2012)
Οι τράπεζες δεν μπορούν να δώσουν καμία υπόσχεση <b>στις εισηγμένες</b> ... (Καθημερινή, 13/05/2012)
να υποβάλει <b>στους εταίρους</b> της προκειμένου να βγει από την κρίση... (Καθημερινή, 27/05/2012)
Εάν οι φορολογούμενοι ανταποκριθούν <b>στις υποχρεώσεις τους</b> ... (Καθημερινή, 17/06/2012)
Παράλληλα, το Δημόσιο πιθανότατα θα δώσει το «πράσινο φως» <b>στους παραχωρησιούχους</b> ... (Καθημερινή, 02/09/2012)
που συνολικά στοιχίζουν <b>στο κράτος</b> περίπου 500 εκατ. ευρώ... (Καθημερινή, 07/10/2012)

Приложените в таблицата примери от конкретните журналистически текстове не показват наличието на конкурентни форми при изразяването на основната функция на дателния падеж, а именно косвеното допълнение. Примерите разкриват действително бурното развитие на тенденцията към анализъм в именната система на съвременния гръцки език, довела до налагането на предложна конструкция за изразяване на непряко допълнение. Както отбелязва Ах. Дзардзанос, „в съвременния гръцки език в съгласие с тенденцията към анализъм, когато в ролята на косвено допълнение е съществително име, родителният падеж, като изразител на старогръцкия датив, се замества от предлога *σε* и винителен падеж“ (Дзардзанос 1992: 55).

**2. При изразяването на инструментални отношения (които в старогръцкия език са изразявани с дативни форми) срещаме употреба както на родителен падеж, така и на предложна конструкция с предлога *με* и винителен падеж:**

<p><b>Изразяване на инструментал с родителен падеж</b></p>	<p><b>Изразяване на инструментал с предлога με (с) и винителен падеж</b></p>
<p>Αναφορικά με τα νέα σχέδια για τα οποία αναζητούνται <b>στρατηγικού ενδιαφέροντος επενδυτές</b>... (Καθημερινή, 22/01/2012)</p>	<p>... καθώς το οικογενειακό εισόδημα εκτιμάται ότι θα περιοριστεί <b>με ακόμα μεγαλύτερο ρυθμό</b>... (Καθημερινή, 01/01/2012)                      ...σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί στο Μνημόνιο, <b>με προοπτική</b> η απορρόφηση να αυξηθεί στα 3,9 δισ. ευρώ το 2013... (Καθημερινή, 08/01/2012)</p>
<p>οι τιμές σε <b>σειρά προϊόντων ευρείας κατανάλωσης</b>... (Καθημερινή, 05/02/2012)</p>	<p>Τους τελευταίους έξι μήνες το Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας (ΓΕΑ) μετρά <b>με το σταγονόμετρο</b> την κηροζίνη... (Καθημερινή, 15/01/2012)</p>
<p>που θα επιταχύνουν τις διαδικασίες είσπραξης φόρων και είναι <b>άμεσης εφαρμογής</b> είναι... (Καθημερινή, 12/02/2012)</p>	<p>...και θα γίνουν είτε <b>με Συμπράξεις Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα</b> είτε <b>με κοινοτικά κονδύλια</b>... (Καθημερινή, 22/01/2012)</p>
<p>Πέρυσι η ΕΤΕπ χρηματοδότησε την πραγματική οικονομία -μικρομεσαίες επιχειρήσεις και άλλα <b>σχέδια προτεραιότητας</b>... (Καθημερινή, 04/03/2012)</p>	<p>Οι πληρωμές των προϊόντων έχουν γίνει <b>με τρόπο</b> ώστε να είναι αδύνατον... (Καθημερινή, 29/01/2012)</p>
<p>το 2012 θα γίνουν δημοπρατήσεις συνολικής αξίας 2,4 δισ. ευρώ... (Καθημερινή, 11/03/2012)</p>	<p>η μόνη λύση είναι η καταγραφή των φορτίων στην είσοδο και την έξοδο της χώρας με μηχανήματα X-Ray... (Καθημερινή, 29/01/2012)</p>
<p>εντοπίζεται στα <b>περιουσιακά στοιχεία μονοπωλιακού χαρακτήρα</b>... (Καθημερινή, 08/04/2012)</p>	<p>...και στην αντικατάστασή του <b>με απλούστερη νομοθεσία</b>... (Καθημερινή, 12/02/2012)</p>
<p>Παρ' όλα αυτά, την εβδομάδα που πέρασε καταγράφηκαν <b>μικρής κλίμακας εκροές κεφαλαίων</b>... (Καθημερινή, 06/05/2012)</p>	<p>ο υπολογισμός του ελλείμματος έγινε <b>με την εποπτεία</b> της αντίστοιχης ευρωπαϊκής... (Καθημερινή, 26/02/2012)</p>

...ο <b>τουρκικής καταγωγής πρόεδρος</b> του πολυεθνικού κολοσσού μόνο εγκωμιαστικά λόγια είχε για τη χώρα μας... (Καθημερινή, 03/06/2012)	το πρώτο επίσημο ταξίδι με τα νέα του καθήκοντα... (Καθημερινή, 04/03/2012)
Στο επίκεντρο βρίσκονται <b>τα ομόλογα συνολικής ονομαστικής αξίας 62 δισ. ευρώ</b> ... (Καθημερινή, 30/09/2012)	η ΕΤΕπ παραμένει σταθερός συνέταιρος της Ελλάδας <b>με τις δραστηριότητές της</b> ... (Καθημερινή, 04/03/2012)
	Η αξιοποίηση των φυσικών πόρων <b>με βιώσιμο τρόπο</b> ... (Καθημερινή, 04/03/2012)
	<b>Με την κίνηση αυτή</b> , υποστηρίζει... (Καθημερινή, 29/04/2012)
	και θα πρέπει να <b>αντιμετωπίζεται με μεγάλη προσοχή</b> ... (Καθημερινή, 13/05/2012)
	Στην πραγματικότητα αν οι τράπεζες λειτουργούσαν μόνο <b>με τις δυνατότητές τους</b> ... (Καθημερινή, 20/05/2012)
	<b>Με ανακοίνωσή της</b> η ΕΚΤ την προηγούμενη εβδομάδα... (Καθημερινή, 20/05/2012)
	πρέπει να λειτουργείς <b>με τον φόβο</b> ότι θα καταρρεύσει... (Καθημερινή, 15/07/2012)
	Ο δανεισμός θα γίνεται <b>με ανάλογους όρους</b> εκείνων του δανεισμού των παραχωρησιούχων... (Καθημερινή, 02/09/2012)

**3. При изразяването на локативни отношения срещаме както форми на родителен падеж, така и конструкция с предлог се и винителен падеж:**

<p><b>Изразяване на локатив с родителен падеж</b></p>	<p><b>Изразяване на локатив с предлог σε и винителен падеж</b></p>
<p>...το Ξενία και το κάμπινγκ στο Παλιούρι της Χαλκιδικής... (Καθημερινή, 22/01/2012)</p>	<p>Τη συμμετοχή ξένων επενδυτών σε δεκάδες σχέδια στην Ελλάδα... (Καθημερινή, 22/01/2012)</p>
<p>...οι δύο μαρίνες του Αλίμου και της Θεσσαλονίκης... (Καθημερινή, 22/01/2012)</p>	<p>...τα κτίρια του υπουργείου Εξωτερικών στην Ακαδημίας, στη Βασιλίσσης Σοφίας και στη Ζαλοκώστα... (Καθημερινή, 22/01/2012)</p>
<p>...εξήλθαν από μία φορολογική αποθήκη της Θεσσαλονίκης και 1.900 από δύο φορολογικές αποθήκες της Καβάλας... (Καθημερινή, 29/01/2012)</p>	<p>...τα δύο αντίστοιχα έργα για την ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων στη Θεσσαλονίκη... (Καθημερινή, 22/01/2012)</p>
<p>ήταν για να πληρωθεί το... ενοίκιο κάποιου κτιρίου της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου... (Καθημερινή, 19/02/2012)</p>	<p>...λείπουν οι εταιρείες εμπορίας στη Θεσσαλονίκη και στην Καβάλα... (Καθημερινή, 29/01/2012)</p>
<p>Πρώην καθηγητής Οικονομικών, πολιτικός και αξιωματούχος της γερμανικής κυβέρνησης... (Καθημερινή, 04/03/2012)</p>	<p>να αποφύγει τη διαδικασία καταλογισμού στη χώρα μας... (Καθημερινή, 29/01/2012)</p>
<p>ο κ. Χόγερ δίδασκε Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις στο Πανεπιστήμιο της Κολωνίας... (Καθημερινή, 04/03/2012)</p>	<p>η ακρίβεια στην Ελλάδα σχετίζεται... (Καθημερινή, 05/02/2012)</p>
<p>περιλαμβάνονται η υπόγεια σήραγγα της Λευκάδας... (Καθημερινή, 11/03/2012)</p>	<p>Οι δωροδοκίες που έχουν διαπράξει ελληνικές επιχειρήσεις στο εξωτερικό... (Καθημερινή, 05/02/2012)</p>
<p>έχει δρομολογηθεί στο αεροδρόμιο της Ρόδου... (Καθημερινή, 11/03/2012)</p>	<p>Ακόμη πιο εύθραυστη φαίνεται η κατάσταση στην Πορτογαλία... (Καθημερινή, 19/02/2012)</p>
<p>παρατηρείται η μέθοδος των διπλών συμβολαίων μεταξύ των ξενοδοχειακών και τουριστικών επιχειρήσεων, εξωτερικού και εσωτερικού... (Καθημερινή, 01/04/2012)</p>	<p>ξάλλου, πραγματοποιήσαμε το Φόρουμ της ΕΤΕπ για την κλιματική αλλαγή στην Αθήνα... (Καθημερινή, 04/03/2012)</p>
<p>που η Ελλάδα εξέλθει της Ευρωζώνης... (Καθημερινή, 12/08/2012)</p>	<p>Προσπαθούμε να αναπτύξουμε τα κατάλληλα χρηματοοικονομικά εργαλεία για τα νέα δεδομένα στην Ελλάδα... (Καθημερινή, 04/03/2012)</p>

που «έβγαλαν» μεγάλα ποσά σε <b>τράπεζες του εξωτερικού...</b> (Καθημερινή, 26/08/2012)	έχουν καθυστερήσει και <b>το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλλι...</b> (Καθημερινή, 11/03/2012)
είναι κατά κανόνα μικρότερη από τις αντίστοιχες <b>χώρες της Μεσογείου...</b> (Καθημερινή, 07/10/2012)	οι δε απασχολούμενοι <b>στην οικοδομή</b> να δηλώνουν... (Καθημερινή, 01/04/2012)
	και μέρος των αποκρυβέντων εσόδων να παραμένει σε λογαριασμούς <b>στο εξωτερικό...</b> (Καθημερινή, 01/04/2012)
	προκειμένου να εξετάσουν το ενδεχόμενο επενδύσεων <b>στη χώρα μας...</b> (Καθημερινή, 08/04/2012)
	δύσκολα θα καταφέρουν να δικαιολογήσουν τη συμμετοχή τους <b>στον διαγωνισμό...</b> (Καθημερινή,08/04/2012)
	Ο Φίλιπ, ως υπεύθυνος δικτύων <b>σε εταιρεία υπολογιστών...</b> (Καθημερινή, 22/07/2012)
	Σύμφωνα με τον προγραμματισμό θα προηγηθεί σειρά εκδηλώσεων <b>στις 12 υπόλοιπες περιφέρειες</b> της χώρας... (Καθημερινή, 12/08/2012)
	Ο κ. Μανιτάκης προσθέτει ότι «ο ποσοτικός στόχος της μείωσης του αριθμού των απασχολούμενων <b>στον δημόσιο τομέα</b> πρέπει να συνδυάζεται με την ποιοτική αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης... (Καθημερινή, 28/08/2012)
	που θα πραγματοποιηθεί το τριήμερο 28-30 Ιουνίου <b>στην Αθήνα...</b> (Καθημερινή, 07/10/2012)

Примерите от таблиците показват намаленото предпочитание за използване на генитивни форми като конкурентни на дативните при изразяването на инструментални и локативни отношения. Показаната употреба (както става ясно от приложените примери) на предложни конструкции с винителен падеж като конкурентни форми на генитива, заместващи силно разколебания в съвременния гръцки книжовен език дателен падеж, доказва тезата на нашето изследване, а именно силно

развитата тенденция към аналитизъм в именната система на съвременния гръцки книжовен език, която се изразява в заместването основно на генитивните падежни форми с предложни конструкции с винителен падеж.

Трябва да отбележим, че настоящата статия не претендира за категоричност и изчерпателност. Тя е част от едно по-голямо изследване, което ще ни даде възможност по-задълбочено да разгледаме проблема за тенденцията към аналитизъм в именната система на съвременния гръцки език.

#### ΛΙΤΕΡΑΤΥΡΑ

- Асенова 2002:** Асенова, П. *Балканско езикознание*, Велико Търново: „Фабер“, 2002, 75 – 78.
- Браунинг 2008:** Browning, R. *Η ελληνική γλώσσα. Μεσαιωνική και νέα*. Αθήνα: Παπαδήμα, 2008, 54 – 58.
- Герджиков 1983:** Герджиков, Г. Тенденцията към аналитизъм – определение, метод за измерване, причини, следствия. // *Съпоставително езикознание*, 1983, № 5, 50 – 52.
- Дзардзанос 1992:** Τζάρτζανος, Α. *Νεοελληνική σύνταξις*. Θεσσαλονίκη: Αδελφών Κυριακίδη, 1992.
- Макридж 2011:** Mackridge, P. *Η νεοελληνική γλώσσα. Περιγραφική ανάλυση της νεοελληνικής κοινής*. Αθήνα: Πατάκη, 2011, 113 – 120 .
- Томсън 1989:** Thomson, G. *Η ελληνική γλώσσα. Αρχαία και νέα*. Αθήνα: Κέδρος, 1989, 40 – 44.
- Тоне 1995:** Tonnet, H. *Ιστορία της νέας ελληνική γλώσσας*. Αθήνα: Παπαδήμα, 1995, 65 – 70.
- Христидис 2005:** Χριστίδης, Α. *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, 2005, 183 – 185.